

Ключевые слова: педагогические условия, культура безопасности профессиональной деятельности, содержание, методы и подходы воспитания культуры безопасности профессиональной деятельности, образовательные учреждения.

Kulalaeva N.V.

SAFETY CULTURE OF PROFESSIONAL ACTIVITY AS A PEDAGOGICAL DEFINITION

This article is devoted to the pedagogical conditions analysis of safety culture education of the professional activity among pupils and students of the educational institutions. The content, methods, methodological approaches and forming criteria of the safety culture of professional activity, which depends on the level of elaboration of the theoretical and methodical foundations of the educational direction "pedagogy of safety" are formed.

Key words: pedagogical conditions, safety culture of professional activity, content, methods and approaches to the education of safety culture of professional activity, educational institutions.

УДК 371.14-378.12

Кушнір І.І.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Переорієнтація системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів на маркетинго-орієнтоване дозволяє розглядати процес курсового навчання як перманентний розвиток фахівця, що характеризує дію, спрямовану на поліпшення якості персоналу (викладачі), якості підготовки слухачів для подальшої реалізації у маркетингової діяльності (у нашому випадку керівників вищого навчального закладу І-ІІ рівнів акредитації), якості інфраструктури навчальних заходів і посилення результативності й ефективності використаних для розвитку маркетингової компетентності форм, методів і засобів.

У статті обґрунтовуються педагогічно доцільні технології навчання керівників вищих навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації у системі післядипломної освіти, доводиться припущення, що комплекс педагогічних технологій, зокрема інтерактивних, проектних, інформаційних, тренінгових, ігрових, оцінних, дозволить найбільш ефективно позитивно вплинути на розвиток маркетингової компетентності керівників вищих навчальних закладів у процесі підвищення кваліфікації керівників вищих навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації.

Ключові слова: організація маркетинго-орієнтованого навчання слухачів, педагогічно-доцільні технології організації курсового навчання керівників вищих навчальних закладів, формування маркетингової компетентності.

Як відомо, навчальний процес у системі післядипломної освіти є керованою системою, головною метою функціонування якої є підвищення кваліфікації керівника вищого навчального закладу І-ІІ рівнів акредитації сфери. Від того, які важелі керування цією системою, у вирішальній мері залежить ефективність її функціонування й вагомість результатів.

Сучасні вимоги щодо підвищення кваліфікації педагогічних кадрів вимагають від організаторів урахування таких концептуальних положень: спрямування диференціації й індивідуалізації навчання залежно від особливостей керівника вищого навчального закладу І-ІІ рівнів акредитації й рівнів сформованості його маркетингової компетентності; активізація й підвищення рівня складності засобів проектування і моделювання маркетингової діяльності слухачів; побудова й реалізація методичних прийомів формування маркетингової компетентності в спеціально створених ситуаціях маркетинговій діяльності на основі методів

активного навчання; відношення викладача до слухача як до суб'єкта освітнього процесу; активізація спільній маркетинговій квазіпрофесійної діяльності.

Проведене нами дослідження, його результати показали пряму залежність розвитку маркетингової компетентності від рівня загальної активності слухачів, складовими якої є активність навчальна (активна участь слухачів у семінарських заняттях, ділових іграх, тренінгах, дискусіях та ін.), творча (участь у роботі практичних конференцій, дослідження маркетингових процесів в навчальному закладі, розробка рекомендацій та ін.) і активність у практичній діяльності. Тільки в єдності всіх видів активності можливі високі показники розвитку маркетингової компетентності керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації в процесі підвищення кваліфікації.

Як показує практика організації процесу підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, у формуванні в слухачів прагнення задовольняти свої пізнавальні потреби й інтереси шляхом самоосвітньої діяльності, основними рушійними силами є наступні внутрішні протиріччя: між виниклою в слухача необхідністю рішення того або іншого пізнавального або практичного завдання й наявними в нього на даний момент знаннями (їхня недостатність); між прагненням задовольнити пізнавальний інтерес, що з'явився, і обмеженими можливостями придбати ці знання безпосередньо під час навчальних занять; між досягнутим рівнем знань і новими (виниклими на цій основі) потребами в знаннях як передумови для більш глибокого вивчення даної проблеми. Основне протиріччя тут полягає в наступному: слухач одержує велику кількість інформації з різних джерел, у нього виникають проблеми, що вимагають рішення.

Звертаючи увагу на актуальність мотивації слухача як процесу і результату формування системи спонукань, що детермінують маркетингову діяльність керівника вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації й динамічну систему, що представляє собою, систему мотиваційних новоутворень, структурованих на основі маркетингових потреб, у процесі дослідно-пошукової роботи ми виділили способи актуалізації мотивації слухачів у маркетинговій діяльності: створення проблемних ситуацій; залучення до оцінної діяльності; активні форми навчання (ділова гра, дебати, кейси, захист проектів та ін.); аналіз життєвих ситуацій, звертання до особистого досвіду керівника навчального закладу; перетворення слухача в суб'єкта, зацікавленого в самозміні; культура спілкування, відкритість, щирість емоційних проявів, почуття гумору.

Змінилися і вимоги до особистісного і професійного розвитку педагога, які розглядаються в органічній єдності, що забезпечує основу для формування якостей сучасної професійної людини: професіоналізм, потреби в досягненнях й успіху, мобільність, комунікабельність, новаторство, готовність до розширення видів професійної діяльності й ін. Дані діагностичних досліджень показують, що багато педагогів хотіли б і могли працювати більш ефективно в інноваційному режимі, але стереотипи поведінки, професійно-особистісні комплекси й обмеження, що обумовлені залишками авторитарної педагогіки, стають бар'єром на шляху їх професійного й особистісного росту (О.Бондарчук, Г. Дмитренко, І. Зязюн, Л. Калініна, А. Москальова, В. Ростовська, С. Сисоєва, Т. Сорочан та ін.).

В Україні проблеми удосконалення післядипломної педагогічної освіти досліджували І. Жерносек, С. Крисюк, Л. Коваль, А. Кузьмінський, В. Маслов, В. Олійник, Н. Протасова, Т. Сущенко та ін.

Наприклад, на думку вчених, для формування професійної компетенції й розвитку особистісної й професійної самооцінки необхідна також певна організація практичної діяльності, що актуалізувала б протиріччя між вимогами освоєваної, у нашому випадку, маркетингової діяльності і її особистісним змістом для людини.

Ми погоджуємося з тим, що технології навчання в системі післядипломної освіти мають бути переорієнтовані або повинні бути переорієнтовані на технології самоосвіти, оскільки тільки усвідомлене оволодіння знаннями, уміннями й навичками дозволяє розвивати фахівців у галузі управління на професійному рівні. Тому під час організації навчання

слухачів нами враховано те, що створення умов для розвитку механізмів самопізнання, самовдосконалення, самореалізації й самооцінювання, позитивно вплинуть на розвиток маркетингової компетентності керівника вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації.

Звернувшись до проблеми конкретних ефективних методів, що дозволяють стимулювати розширення й ріст самосвідомості, формування адекватної самооцінки, і, ознайомившись із наявними в нашій країні й за рубежом досвідом, ми прийшли до припущення про те, що однією з найбільш зручних, конструктивних, швидко діючих форм роботи зі слухачами, чия діяльність припускає активне спілкування, є спеціально організована взаємодія в системі викладач – слухач.

Система взаємодії, на наш погляд, повинна базуватися на аспектах, які можуть позитивно вплинути на формування самооцінки керівника вищого навчального закладу. До таких аспектів ми відносимо:

- використання спілкування як способу об'єднання викладача слухачів, спосіб формування професійних і особистісних якостей та самооцінки;
- багатофункціональне спілкування в системі взаємодії викладач – слухач;
- діалогічний і полілоговий тип спілкування – як основа міжособистісного спілкування в процесі навчальної діяльності;
- подолання комунікативного бар'єра у спілкуванні викладача й слухача;
- розвиток самопізнання й успіху через процес взаємодії;
- використання особистісноорієнтованого підходу в процесі навчання слухачів;
- застосування ефективних методів розвитку самооцінки фахівця.

Головним напрямом творчості фахівця є постійне вдосконалення технології співробітництва. Особливу увагу варто звернути на необхідність постійного навчання цим питанням з метою вдосконалення стилю роботи, пошуку раціональних форм і методів керівництва колективом.

Мета статті: обґрунтувати педагогічно доцільні технології навчання керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації у системі післядипломної освіти, довести припущення, що комплекс педагогічних технологій, зокрема інтерактивних, проектних, інформаційних, тренінгових, ігрових, оцінних, дозволить найбільш ефективно позитивно вплинути на розвиток маркетингової компетентності керівників вищих навчальних закладів у процесі підвищення кваліфікації керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Практика засвідчує, що при запровадженні інтерактивних технологій у системі підвищення кваліфікації змінюється підхід слухачів до професійного удосконалення, що відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх його суб'єктів. Як стверджує О. Пометун, "Інтерактивні технології охоплюють чітко спланований очікуваний результат, а окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, а також умови й процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [5, с.18]".

Ці технології мають перед іншими багато переваг: у роботі беруть участь усі; є можливість опрацювати, узагальнити, повторити та систематизувати велику кількість інформації; відпрацьовуються навички працювати в команді, тобто співпрацювати [8]; формується доброзичливе ставлення до опонента; суб'єкти діалогу навчаються грамотно аргументувати свою думку і, що дуже важливо, використання активних методик дозволяє ефективно вдосконалювати комунікативні навички.

Організація інтерактивного навчання передбачає також моделювання відповідних ситуацій, застосування рольових ігор, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації, ефективно сприяє формуванню відповідних навичок і вмінь, виробленню ціннісних орієнтирів, створенню атмосфери взаємодії, взаємоповаги, співробітництва.

Основною особливістю інтерактивної роботи є організація навчальної взаємодії у парах і мікрогрупах, що складаються з 4-6 осіб. Робота може бути організована так:

1. Усі групи виконують однакові завдання. Діяльність і рівень засвоєння знань

контролюють та оцінюють інші члени групи й викладач.

2. Кожна група працює над виконанням частини спільного для всіх завдання. Така робота обов'язково завершується колективним обговоренням, представленням, захистом виконаних завдань, тобто головні висновки й підсумки роботи групи стають надбанням членів інших груп.

3. Групову діяльність організують у групах мінімального складу (працюють у парах) [4].

Найбільш ефективними методами інтерактивного навчання називають такі: робота в малих групах, "мозковий штурм", "імітаційні ігри", "мікрофон", написання ділових листів та звернень, метод проектів та ін.

4. Як свідчить практика нашої роботи, "Технологія навчання у дискусії" (О. Пометун) є важливим засобом пізнавальної діяльності у системі навчання дорослих. За визначенням науковців [5], дискусія – це широке публічне обговорення якогось питання. Вона значною мірою сприяє розвитку критичного мислення, дає змогу визначити власну позицію, формує навички утвердження своєї думки, поглиблює знання з обговорюваної проблеми. Сучасна дидактика визначає велику освітню і виховну цінність дискусій, адже вони сприяють глибокому розумінню проблеми, формуванню самостійної позиції, оперуванню аргументами, розвитку критичного мислення, вмінню зважати на думки інших, визнавати доречні аргументи, краще розуміти іншого, а також уточненню власних переконань і формуванню власного погляду на світ.

5. Зараз поширюється практика впровадження *методу проектів* у практику підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Як уважає С. Сисоєва: "Метод проектів є однією з педагогічних технологій, яка відображає реалізацію особистісно орієнтованого підходу в освіті (саме педагогічною технологією, хоча у назві технології використовується слово "метод") і сприяє формуванню вміння адаптуватися до швидкозмінних умов життя людини постіндустріального суспільства [7]".

Виходячи з аналізу психолого-педагогічної літератури, можна розрізнити такі типи проектів: дослідницькі, творчі, рольові, ігрові, інформаційні, практичні (практико-орієнтовані). Особливого значення у всіх вищезазначених проектах набуває процес координування і коригування роботи над проектом: обговорення ходу його підготовки й виконання, корекція спільних та індивідуальних зусиль, організація презентації отриманих результатів і можливих способів їхнього впровадження в практику, а також зовнішня оцінка проекту.

У реальній практиці навчання дорослих найчастіше доводиться мати справу зі змішаними типами проектів. Кожен тип проектів характеризується тим чи іншим видом координації, термінами виконання, етапами, кількістю учасників. Тому, розробляючи той чи інший проект, слід урахувувати ознаки і характерні риси кожного з них.

Нині є багато педагогічних технологій навчання [2], що забезпечують самостійну роботу тих, хто навчається, урахувуючи значні обсяги інформації, необхідність її обробки і передачі потребує інтеграції педагогічних технологій з інформаційно комунікативні технології, використанням Інтернет. Урахувуючи той факт, що підвищення кваліфікації вимагає від педагогічних працівників нових знань, високого рівня спілкування та ін., заслуговує на увагу інтеграція методу проектів з використанням Інтернет і рольових ігор. Такий вид проектів називають Веб-квестом.

Веб-квест (Webquest) у педагогіці – проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якої використовуються інформаційні ресурси Інтернет.

Веб-квести – організовані засоби Веб-технологій у середовищі WWW [1]. За своєю організацією є досить складними; вони спрямовані на розвиток у студентів навичок аналітичного і творчого мислення; викладач має володіти високим рівнем предметної, методичної та інформаційно-комунікаційної компетентності. Під квестом (англ. Quest – подорож, мандрівка) розуміють комп'ютерну гру, в якій гравець має добитися певної мети, використовуючи власні знання і досвід, а також спілкуючись з учасниками квеста.

За своєю суттю основою Веб-квестів є проектна методика, що орієнтована на самостійну діяльність студентів – індивідуальну, парну, групову, котра здійснюється за певний проміжок часу. Цей метод органічно сполучається з груповим підходом до навчання (cooperative learning). Завдання на переказ є самими примітивними і становлять найбільш простий приклад використання Інтернет як джерела інформації та вважається Веб-квестом за умови:

- формат і форма докладів відрізняється від оригіналів матеріалів, матеріал тексту не є простим копіюванням тексту з Інтернет у текстовий редактор;
- ті, хто навчається, вільні у виборі того, про що розповідають і яким чином організують знайдену інформацію;
- використовуються навички збирання, систематизації та обробки інформації.

Сутність компіляційного завдання полягає в тому, що слухачі мають взяти інформацію з різних джерел і привести її до єдиного формату. Підсумкова компіляція може бути опублікована в Інтернет або представлена у вигляді нецифрового продукту, наприклад, у вигляді книги.

Інтерактивна методика Веб-квестів учить знаходити необхідну інформацію, піддавати її аналізу, систематизувати і вирішувати поставлені задачі. Її використання є нескладним, не потребує завантаження додаткових програм або одержання специфічних технічних знань та навичок – необхідним є лише комп'ютер з доступом до мережі Інтернет [1].

Немає сумніву, що одержаний досвід принесе свої плоди в подальшій управлінській діяльності керівника вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації, сприятиме розвитку таких компетенцій:

- використання інформаційно комунікаційних технологій для розв'язання професійних задач (у тому числі для пошуку необхідної інформації, оформлення результатів роботи у вигляді комп'ютерної презентації, Веб-квесту, флеш-роликів, баз даних та ін.);
- самостійне навчання та самореалізація;
- робота в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль);
- уміння знаходити різні способи розв'язання проблемної ситуації;
- визначення найбільш раціонального варіанту, обґрунтування свого вибору;
- навички публічного виступу (обов'язкове проведення попередніх захистів, захистів проектів з виступом авторів, з питаннями, дискусіями).

Таким чином, робота з Веб-квестами підсилює мотивацію навчання, сприяє розвитку критичного мислення, формує вміння та навички здійснення порівняння, аналізу помилок, перспектив, класифікації, знаходження шляхів розв'язку проблеми та завдання в цілому.

Порівняно з лекцією або семінаром, інформаційні технології більше демократичні[3]. Вони дозволяють індивідуалізувати навчання й управляти процесом засвоєння знань. Можна підібрати індивідуальний темп навчання з урахуванням підготовки, специфіки сприйняття, потреб кожного слухача. Той, хто навчається, має можливість повернутися до будь-якого місця тексту, програти заново ситуацію, переглянути результати тестів і проаналізувати їх.

У рамках інформаційно-технологічного забезпечення технологія навчання розглядається не тільки як процес або результат його проектування (опис, модель), але і як специфічні засоби, своєрідний "інструмент" у руках педагога, що дозволяє йому організувати навчальний процес на технологічному рівні.

Усе це говорить про те, що комп'ютерні технології й, насамперед, Інтернет – не просто технічні засоби навчання, а якісно нова технологія. Комп'ютерні технології є засобами, що дозволяють істотно розширити творчий потенціал, підвищити продуктивність діяльності й вийти за рамки традиційної моделі вивчення програмного матеріалу. Здобувається вміння вчитися самому, відбувається осмислення знань у новому ракурсі, з'являється нове бачення відомих фактів і явищ. Так, для того, щоб знайти необхідний матеріал в Інтернеті, необхідно осмислити поняття й визначити предметну область, без чого неможливо грамотно скласти запит на пошук інформації.

Таким чином, у цьому випадку технологія навчання виконує сполучну функцію, тобто є стрижнем, навколо якого формується необхідне інформаційне середовище, що сприяє активній педагогічній взаємодії викладача і слухача.

У результаті аналізу взаємодії викладача й слухачів у процесі підвищення кваліфікації, нами зроблено висновок, що метод групового тренінгу робить найбільш діючий вплив на формування знань і вмінь у маркетинговій діяльності й сприяє розвитку маркетингової компетентності керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Позитивні риси тренінгової діяльності узагальнено у такий спосіб: ведучий тренінгу має бути орієнтованим на надання практичної допомоги; у тренінгу приділяється увага розвитку професійної управлінської діяльності слухачів; метою тренінгових вправ є не тільки навчання, а й надбання управлінського, маркетингового досвіду, орієнтацію на слухача, бажання й здатність йому допомогти; відкритість до відмінного від власних поглядів і суджень, гнучкість і терпимість; здатність створювати атмосферу емоційного комфорту; віра в здатності учасників групи до зміни й розвитку; упевненість у собі, адекватна самооцінка, усвідомлення власних конфліктних областей, потреб, мотивів; багата уява, інтуїція; високий рівень інтелекту.

Серед відомих парадигм можна виділити наступні: тренінг як своєрідна форма дресури; тренінг як тренування, у результаті якого відбувається формування й відпрацювання вмінь і навичок ефективної поведінки; тренінг як форма активного навчання, метою якого є насамперед передача психологічних знань, а також розвиток деяких умінь і навичок; тренінг як метод створення умов для саморозкриття учасників і самостійного пошуку ними способів рішення різного роду проблем.

Але успіх тренінгу буде залежати не стільки від розмаїтості методів, скільки від стилю керівництва групою й особистості тренера. У цьому випадку можна простежити паралель зі стилем спілкування викладача й слухача й типом їхньої взаємодії.

Одними з найефективніших інноваційних технологій та форм навчання дорослих, на нашу думку, можна вважати *ігрові методи*, які сприяють можливості розвитку самостійності, посилюють інтенсивність передання інформації та оволодіння навичками застосування професійних знань та вмінь); дискусія та обговорення, які провокують слухачів вільно обмінюватися думками, висловлювати та захищати свою точку зору; навчальні форми, які передбачають імітацію реальної діяльності керівника, з максимальним наближенням до умов управління вищим навчальним закладом та ринку праці, завдяки чому у слухачів з'являється можливість практичного відпрацювання своїх знань із маркетингу, менеджменту; проблемне навчання базується на моделюванні ситуацій з метою оптимального їх вирішення; проектна діяльність як навчання, що максимально наближене до виробничих умов і дозволяє мобілізувати ресурси слухачів та запропонувати оригінальні вирішення проблеми, обмінятися досвідом, навчати один одного.

б. В основі ігрового навчання закладена гра, яка має чітко виражені дидактичні риси: формуються мотиви, потреби, інтереси слухачів (вибирати і пізнавати, навчатись діяти, приймати правильне рішення, шукати вихід з будь-якої ситуації); дії виконуються згідно з правилами, нормами поведінки; дії чітко виділяються операційністю; включаються соціальні, особистісні, групові стосунки. Технологія ігрового навчання передбачає створення творчої атмосфери, окреслення цілей і мотивацій, опис технології гри: хід гри, оцінку діяльності та аналіз знань, умінь, можливостей і дій тих, хто грає [6].

Зокрема, метод ділової гри навчає маркетингової діяльності, завдяки використанню технології моделювання, що дозволяє розкривати у практичній діяльності предметний і соціальний контексти професійної управлінської діяльності. За таких обставин засвоєння нового для слухачів маркетингового знання накладається на досвід управлінської діяльності, навчання набуває спільного колективного характеру, а розвиток особистості учасника гри здійснюється в результаті дотримання ним певних норм (компетентних предметних дій та норм соціальних відносин у колективі).

Цікавими для слухачів є імітаційні ігри та психодрама, де є місце для раціонального,

реального та уявного, спонтанного та рефлексивного, майбутнього, теперішнього та минулого, для серйозності та гри, емоцій та мислення, індивідуального та групового, для психологічної підтримки, для духовного та естетичного. Психодрама містить театральний, терапевтичний та педагогічний аспекти, що є гармонійними відносно до розвитку здібностей керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Використання психодрами в процесі підвищення кваліфікації доцільне тоді, коли рівень групової самосвідомості достатньо високий. Ефективність методу полягає у тому, що він торкається усіх сторін особистості: інтелектуальної, емоційної, фізичної. Інструментами психодрами є її ведучий, протагоніст, партнери (або додаткові "Я"), група, психодраматичні техніки, сцена. Метод психодрами сприяє збагаченню емоційної сфери, розвитку толерантності; створює умови для самоактуалізації, "пізнання іншого"; надає можливість вивільнення від переживань; розвиває самопізнання; спонукає людину до аналізу власного сприйняття інших людей.

До технологій навчання дорослих ставляться такі вимоги: можливість опанування методів самостійного пошуку знань у різних сферах науки та культури, теорії та практики; наближення навчання до реального життя, де дорослий самостійно ухвалює рішення та отримує конкретний результат; надання переваги кооперативній діяльності. Підібрані нами технології повністю відповідають цим вимогам.

Процеси розвитку інформаційного суспільства в Україні набувають пріоритетного значення: характерною ознакою сучасної української освіти стає інноваційність, відкритість новому. Педагогічні працівники на курсах підвищення кваліфікації орієнтуються не просто на здобуття сукупності знань-умінь, а на розвиток особистої, соціальної та професійної компетентності, тобто здатності самостійно знаходити, аналізувати й ефективно використовувати інформацію, продуктивно жити і працювати у світі, що швидко змінюється. Навчальний процес у системі післядипломної педагогічної освіти перетворюється на діалогічну взаємодію всіх суб'єктів освітньої діяльності (керівників, викладачів, методистів, слухачів), що допомагає кожному сформувати траєкторію свого розвитку, чітко усвідомити, як збільшити свій внесок у підвищення якості освітніх послуг.

Крім цього, у андрогогічній практиці можна поширювати такі ефективні способи навчання, як: показ та пояснення викладачем передових прийомів і методів роботи; спеціальні вправи на відпрацювання маркетингових навичок; взаємонавчання, шляхом прикріплення слухачів, які вже оволоділи передовими прийомами і методами роботи, до менш підготовлених слухачів; самостійне спостереження слухачів за роботою фахівців; широке залучення слухачів до квазіпрофесійної діяльності, самостійного удосконалення прийомів і методів з наступним колективним обговоренням запропонованих рішень.

Використання зазначених технологій у практиці підвищення кваліфікації забезпечує слухачам можливість побачити професійну перспективу й усвідомити свій потенціал, сприяє якісним змінам управлінського досвіду, що дає змогу по-новому подивитися на себе як на фахівця-майстра.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Биков В. Ю. Моніторинг рівня навчальних досягнень з використанням інтернет-технології / В. Ю. Биков, Ю. М. Богачков, Ю. О. Жук ; АПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. – К. : Пед. думка, 2008. – 128 с.
2. Брусенцева О. А. Впровадження інноваційних педагогічних технологій як складова розвитку вищої освіти в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Ольга Анатоліївна Брусенцева // Теорія і методика управління освітою : [електронне наукове фахове видання]. – 2010. – №4. – Режим доступу до журн. : <http://tme.umo.edu.ua/>
3. Гораш К. В. Теоретичне обґрунтування системи інформаційного забезпечення впровадження освітніх інновацій у підвищення кваліфікації педагогічних працівників [Електронний ресурс] / Катерина Вікторівна Гораш // Теорія та методика управління освітою : [електронне наукове фахове видання : Університет менеджменту освіти]. – Вип. 3. – 2010 р. – Режим доступу : <http://www.tme.umo.edu.ua/docs/3/Horash.pdf>.

4. Пилипчик В. Адаптоване навчання на основі малих груп / В. Пилипчик // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 5–6. – С. 84–89.
5. Пометун О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання: [науково-методичний посібник] / Пометун О., Пироженко Л. – К.: АСК., 2004. – 192 с.
6. Пряжников Н. С. Профессиональное и личностное самоопределение / Николай Сергеевич Пряжников – М.: Институт практической психологии, 1996. – 256 с.
7. Сисоєва С. О. Особистісно зорієнтовані педагогічні технології: метод проектів / Світлана Олександрівна Сисоєва // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати. – К.: "Департамент", 2003. – С. 119–124.
8. Стрельніков В. Ю. Застосування технології навчання у співробітництві у вищій школі / Віктор Юрійович Стрельніков // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2003. – №6. – С. 23–32.

Кушнір І.І.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ МАРКЕТИНГОВОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ РУКОВОДИТЕЛЯ ВЫСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ 1-2 УРОВНЕЙ АККРЕДИТАЦИИ В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Переориентация системы повышения квалификации педагогических кадров на маркетинго-ориентированную позволяет рассматривать процесс курсового обучения как перманентное развитие специалиста, что характеризует действие, направленное на улучшение профессионализма преподавателей, качества подготовки слушателей для последующей реализации в маркетинговой деятельности, качества инфраструктуры учебных мероприятий и усиления результативности и эффективности использованных для развития маркетинговой компетентности форм, методов и средств.

В статье обосновываются педагогически целесообразные технологии обучения руководителей высших учебных учреждений в системе последипломного образования, доказывается выдвинутое нами предположение, что комплекс педагогических технологий, в частности интерактивных, проектных, информационных, тренинговых, игровых, оценочных, позволит наиболее эффективно повлиять на развитие маркетинговой компетентности управленческих кадров в процессе повышения их квалификации.

Ключевые слова: организация маркетинго-ориентированного обучения слушателей, педагогически целесообразные технологии организации курсового обучения руководителей высших учебных заведений, формирование маркетинговой компетентности.

Kushnir I.I.

EDUCATIONAL TECHNOLOGY AS A CONDITION FOR THE DEVELOPMENT OF MARKETING EXPERTISE OF THE SENIOR INSTITUTION 1-2 LEVELS OF ACCREDITATION IN THE SYSTEM OF POSTGRADUATE EDUCATION

The reorientation of the system of teacher training on the marketing-orientation allows to consider the process training as a permanent development specialist that characterizes the operation, aimed at improving the professionalism of teachers, the quality of preparation of students for future implementation in marketing activities, quality of infrastructure, training activities and enhance the effectiveness and efficiency used for the development of marketing competence forms, methods and tools.

The article substantiates pedagogically appropriate technology training of heads of higher educational institutions in the system of postgraduate education, it is proved that we put forward the hypothesis that complex educational technology, particularly interactive, design, information, games, appraisal, will most effectively influence the development of marketing competencies managerial staff in enhancing their skills.

Key words: organization, marketing-oriented education for students pedagogically appropriate technology exchange of training of heads of higher educational institutions, the formation of a marketing competence.